

2021

© Topi Sellman / www.mas.fi

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Suomen meriarkeologisen seuran toimintakertomus vuodelta 2021

Versio 1.4 / 9. 3. 2022 / Hallitus 10. 3. 2022 / Vuosikokous 31. 3. 2022

SISÄLTÖ

TOIMINTAKERTOMUS	2
TOIMINTA 2021	2
IKUWA7	3
MERIHISTORIAN PÄIVÄT.....	3
PORKKALAN HYLKYPUISTO	4
SAARISTOMEREN TUTKIMUSMATKA.....	6
HYLKYJEN MALLINNUS JA AJOITTAMINEN	7
KOULUTUS	7
HYLKYJEN MALLINNUSPALVELU	8
LAUSUNNOT	8
TUTKITUN TIEDON TEEMAVUOSI 2021.....	8
AVOIN TIETO JA TIETOVARASTOT	9
YLIOPISTOYHTEISTYÖ.....	10
YHTEISTYÖ MUSEOVIRASTON KANSSA	10
KLUBI-ILLAT JA MUU SOSIAALINEN TOIMINTA.....	10
DISSEMINAATIO: Tieteiden yö, Miniseminaari ja kenttätöiden esittely	11
HYLYT KARTALLE	11
KALUSTO	11
MERIARKEOLOGINEN INSTITUUTTI.....	12
PALKITSEMISET	12
MUU TOIMINTA.....	13
HALLITUS JA SEURAN KOKOUKSET.....	13
TOIMINNAN TUKIJAT	13

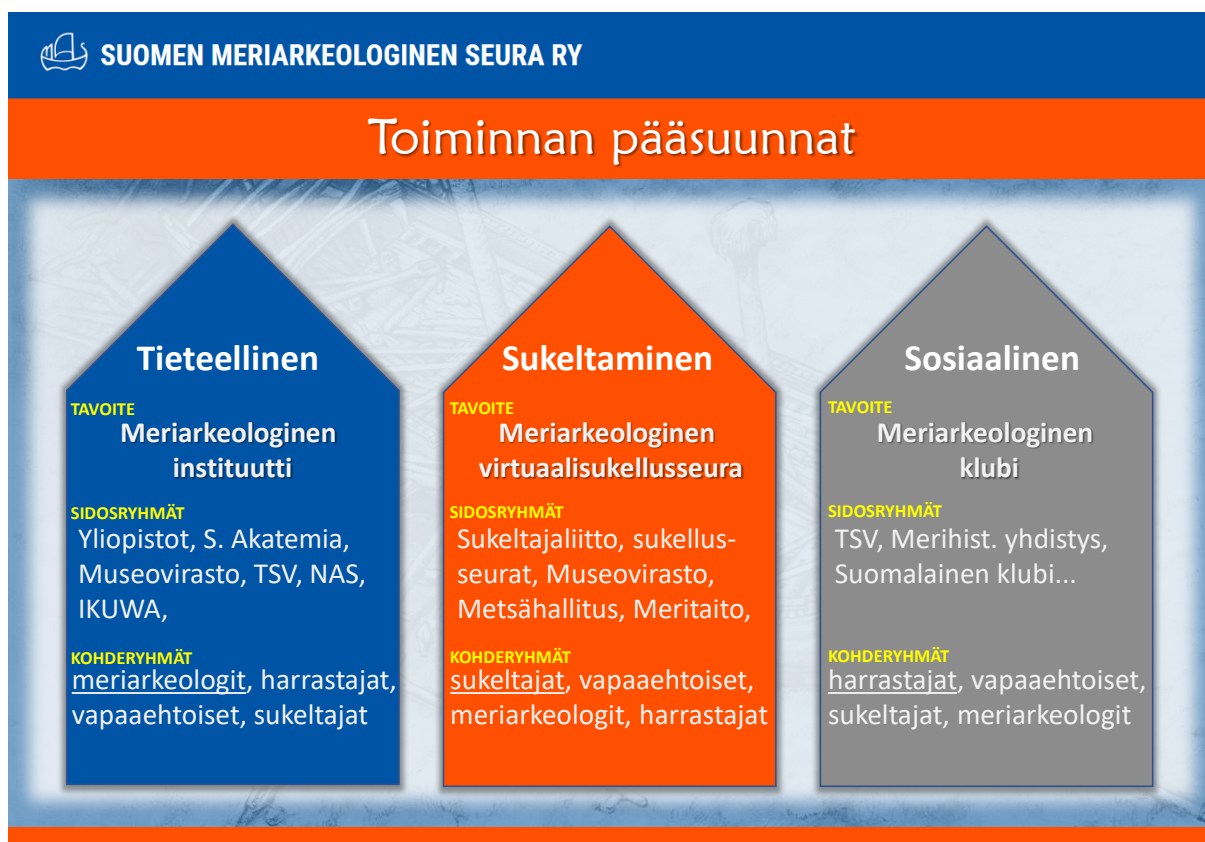
TOIMINTAKERTOMUS

Vuosi 2021 oli Suomen meriarkeologisen seuran kahdeskymmeneskuudes toimintavuosi. Sääntöjensä mukaisesti seuran toiminnan tarkoituksena on edistää meriarkeologista tutkimus-, koulutus- ja harrastustoimintaa Suomessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi seura tekee meriarkeologista tutkimusta, järjestää koulutusta ja seminaareja sekä esittää kannanottoja ja lausuntoja alaa koskevista kysymyksistä. Seura ylläpitää yhteyksiä eri sidosryhmiinsä osallistumalla alan kotimaisten sekä kansainvälisten järjestöjen ja tiedeyhteisöjen toimintaan. Meriarkeologian tuntemusta edistääkseen seura harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa.

Suomen meriarkeologinen seura on Tieteellisten Seurojen Valtuuskunnan ([TSV.fi](https://tsv.fi)) jäsen [ja Sukeltajaliitto](#) ry:n yhteisöjäsen. Seurassa oli vuonna 2021 noin 180 henkilöjäsentä ja muutamia yhteisöjäseniä.

TOIMINTA 2021

Seuran toiminnan painopiste oli viimevuoden tapaan kenttätöleirin ja tutkimusmatkojen toteuttamisessa koronaepidemiasta huolimatta, sekä aktiivisen virtuaalitapaamis- ja seminaariohjelman järjestämisessä. Hallituksen toimintakauden alussa vahvistettiin 2019 päätetyn strategian (kuva 1.) jatkaminen ja 2020 laaditun hallituksen työjärjestyksen noudattaminen.

Kuva 1. Meriarkeologisen seuran 2019 määritellyt toiminnan pääsuunnat ja strategiset tavoitteet

Edellisten hallitusten aloittamat hankkeet IKUWA7:n, Porkkalan Hylkypuiston, hylkyjen ajoitus- & mallinnusprojektin ja Saaristomeren hylkyjen tutkimusten suhteen vahvistettiin myös 2021 toiminnan tavoitteiksi hallituksen ensimmäisessä eli järjestäytymiskokouksessa 30.1.2021.

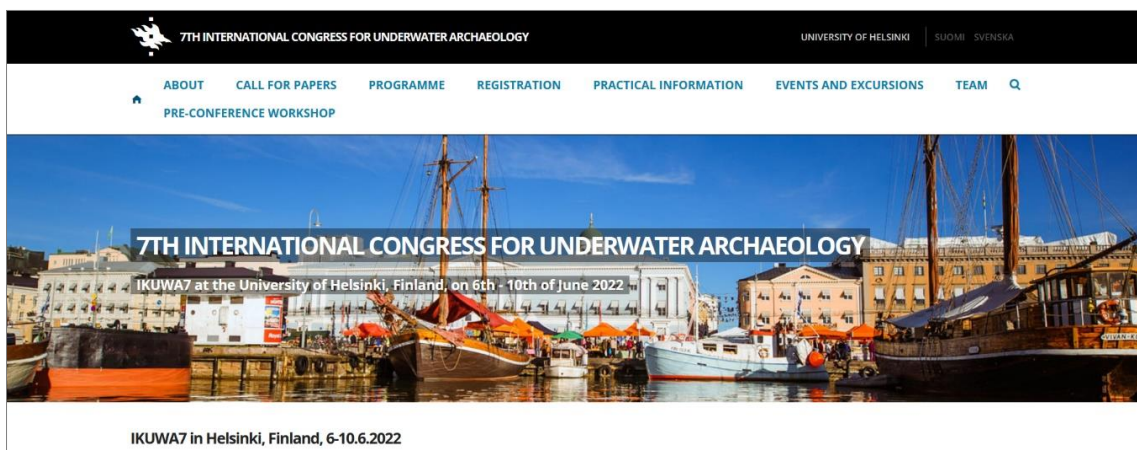
Pandemian toisen ja kolmannen aallon takia voimaan astuneet koronarajoitukset vaikuttivat seuran toimintaan lähinnä siten, että kesän kenttätöleiriä ja tutkimusmatkoja lukuun ottamatta, lähes kaikki toiminta toteutettiin ainakin osin etäyhteyksien avulla. Merkittävimmät muutokset toimintasuunnitelmaan oli syksyn NAS-intro kurssin peruuntuminen, Merihistorian päivien siirtyminen maaliskuuhun 2022 ja IKUWA7 konferenssin siirtyminen kesäkuuhun 2022. Myös Tutkitun tiedon teemavuoden huipennus siirtyi kesäkuun alkuun 2022.

IKUWA7

Vuoden aikana valmistauduttiin kesäkuussa 2022 Helsingissä järjestettävään kansainväliseen IKUWA7-meriarkeologiakongressiin. Sen järjestelyistä vastaavat seuramme lisäksi Helsingin Yliopisto ja Museovirasto. IKUWA on alan suurin kansainvälinen tiedekonferenssi.

IKUWA7 järjestelyjä jatkaa jo vuonna 2018 aloittanut projektiryhmä, jota seuramme osalta vetää VPJ Vesa Saarinen, ja jonka jäseninä ovat Kalle Virtanen, joka vetää projektia myös HY:n puolelta, Kati Laasonen ja Ari Pajunen sekä Minna Koivikko, joka edustaa projektiryhmässä myös Museovirastoa.

Seura on saanut voimassa olevaa rahoitusta IKUWA7:n järjestelyjä varten sekä Weisel-säätiöstä että TSV:ltä yhteensä noin 33 000 € kuten tilinpäätöksessä kerrotaan. Konferenssin toteutuminen näyttää tätä toimintakertomusta laadittaessa hyvältä, sillä koronapandemia alkaa hellittää ja vain muutama prosentti osallistujista on peruuttanut osallistumisensa.

Kuva 2. IKUWA7 konferenssin virallinen kotisivu

MERIHISTORIAN PÄIVÄT

Seuramme valmisteli yhdessä Merihistoriallisen yhdistyksen kanssa Merihistorian päivien järjestämistä maaliskuussa 2021. MAS:n puolelta järjestelytoimikunnassa olivat Kaj Enholm ja Katja Hippe-läinen. Valitettavasti tämäkin tilaisuus piti koronan vuoksi siirtää kevääseen 2022. Seurallamme on ”keynote”-esitys ja panelisti mukana merihistorianpäivillä maaliskuussa 2022.

PORKKALAN HYLKYPUISTO

Purjehduskaudella 2021 Porkkalan Hylkypuiston kehittäminen jatkui vilkkaana. 3D-mallinnus- ja ajoitusnäytteiden ottoa kohdistettiin kaikkiaan 11 hylkyyn ja lisäksi paikannettiin tarkasti kymmeniä uusia ja aiemmin tunnettuja esinelöytöjä Museoviraston UWIS-järjestelmän avulla. Useiden kohteiden sijainteja tarkennettiin jopa satoja metrejä. Kolmen hyllyn läheisyyteen asennettiin kiinnityspoiju ja lisäksi kolme muuta hylkyä puistotettiin opasnaruin. Tutkimuksista ja niiden tuloksista kerrotaan tarkemmin Porkkalan Hylkypuiston 2021 vuosiraportissa: <https://mas.fi/fi/toiminta/hylkypuisto>.

Kuva 3. Minna Koivikko tallentaa puhelimella sukeltajan ilmoittamia kohteita. Hannu Rokka seuraa.

Kerrankin sää suosi kenttätöleiriä koko sen ajan ja saimme lähes optimaalisissa olosuhteissa rakentaa puistoa kohteilla, jotka vaativat useiden päivien työkentelyä avomerellä. Putkinotkon laajan, usean hehtaarin alueen tarkkuusinventointi ei olisi ollut mahdollista tuulisissa olosuhteissa. Samaa voi sanoa Sankbådanin hyllyn paikantamisen ja mallintamisen onnistumisesta.

Osin koronan takia tukialukset muodostivat itsenäiset kenttätötiimit, jotka vastaavan meriarkeologin ohjauksessa toteuttivat kohteiden puistotuksia projektoidusti. Tätä toimintatapaa pidettiin onnistuneena sekä osallistujien että järjestäjien näkökulmasta.

Kesä-heinäkuun vaihteessa, yhteistyössä Helsingin Yliopiston ja Museoviraston kanssa sekä SKR/Harry Hendusen rahaston tuella, järjestettiin taas yhdeksän päivän pituinen meriarkeologinen koulutus- ja kenttätöleiri Porkkalan Hylkypuistossa. Leirille osallistui vapaaehtoisia sukeltajia 14 eri sukellusseurasta. Leirillä vieraili kaikkiaan yli 40 henkilöä ja 30 vapaaehtoista jäsentämme suoritti leirin aikana erilaisia sukellustaitoja vaativia kenttätötehtäviä.

Leirin mediapäivänä YLE:n Radio Suomi julkaisi uutisia leiriltä ja myös paikallislehdet, kuten Kirkkonummen sanomat julkaisivat artikkeleita leiristä. Leirin aikana tehtiin 2 500–3 000 henkilötyötuntia vapaaehtoista talkootyötä, jonka kaupallinen arvo olisi noin 100 000–150 000€.

Yhdeksän päiväisen kenttätöleirin lisäksi Porkkalan Hylkypuistoon tehtiin yksi koko viikonlopun pituinen tutkimusmatka sekä kuusi päiväretkä, joille osallistui yhteensä 36 vapaaehtoista sukeltajaa. Tutkimusmatkoilla ja retkillä tehtiin n. 80 sukellusta.

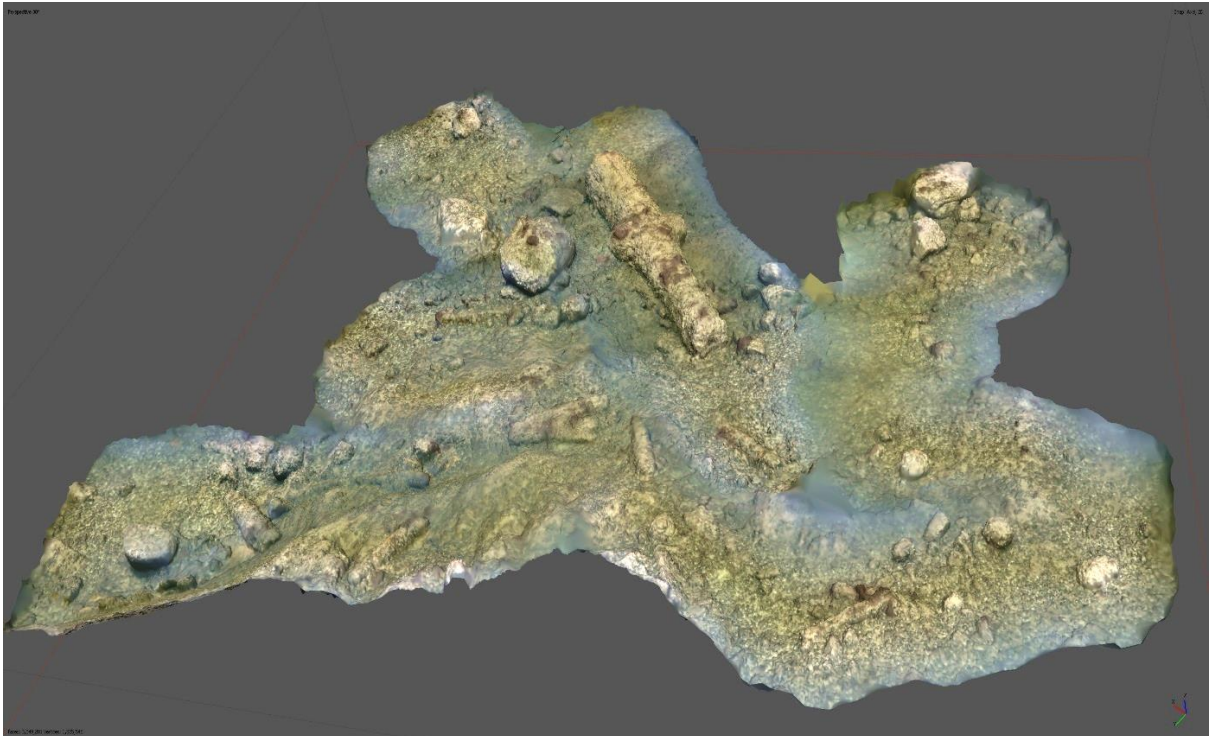
Kuva 4. Sankbådanin hyllyn ankkuri © MAS / Rupert Simon

Leirillä ja sitä seuranneilla tutkimusmatkoilla saatiin otettua puolen tusinaa siivumaista ajoitusnäytettä kohteista, joissa kairausnäytteiden laatu ei riittänyt dendrokronologisiin ajoituksiin. Tätä varten kehitettiin uusi näytteenotto-menetelmä hyödyntämällä pientä paineilmaa toimivaa moottorisahaa. Sen avulla siivunäytteiden ottaminen tapahtui ainakin kertaluokkaa nopeammin kuin perinteisin menetelmin.

Porkkalan Hylkypuiston kehittämistä sekä sen hylkyjen tutkimusta jatketaan edelleen purjehduskaudella 2022, jonka jälkeen kuluneen neljän vuoden aikana tehdyistä tutkimuksista ja hylkypuiston rakentamisesta tehdään loppuraportti. Puistotetut hylt annetaan adoptoitavaksi eri sukellusseuroille. MAS:n tekemä mallinnustyö ja hylkyjen ajoitus toivottavasti antaa kipinän alueen hylkyjen akateemisille jatkotutkimuksille.

Kuva 5. Pneumaattisella eli paineilmatoimisella moottorisahalla näytettä ottaessa sukeltaja katoaa kuplapilveen

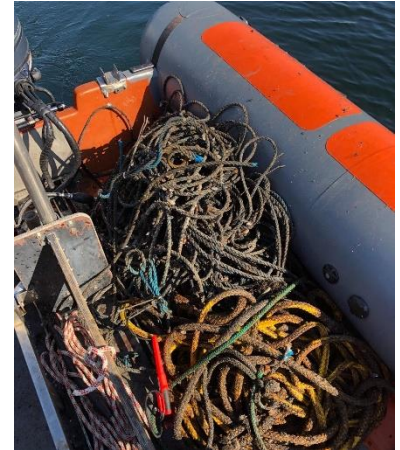

Kuva 6. Kuva Porkkalan Hylkypuiston "Putkinotkon" alueella olevista tykeistä, rakenneosista ja painolastiharkoista tehdystä 3D-mallista © Samuli Haataja. Kuvan yläosan tykki "Paksu Bertha" on suurimpia alueelta löydettyjä.

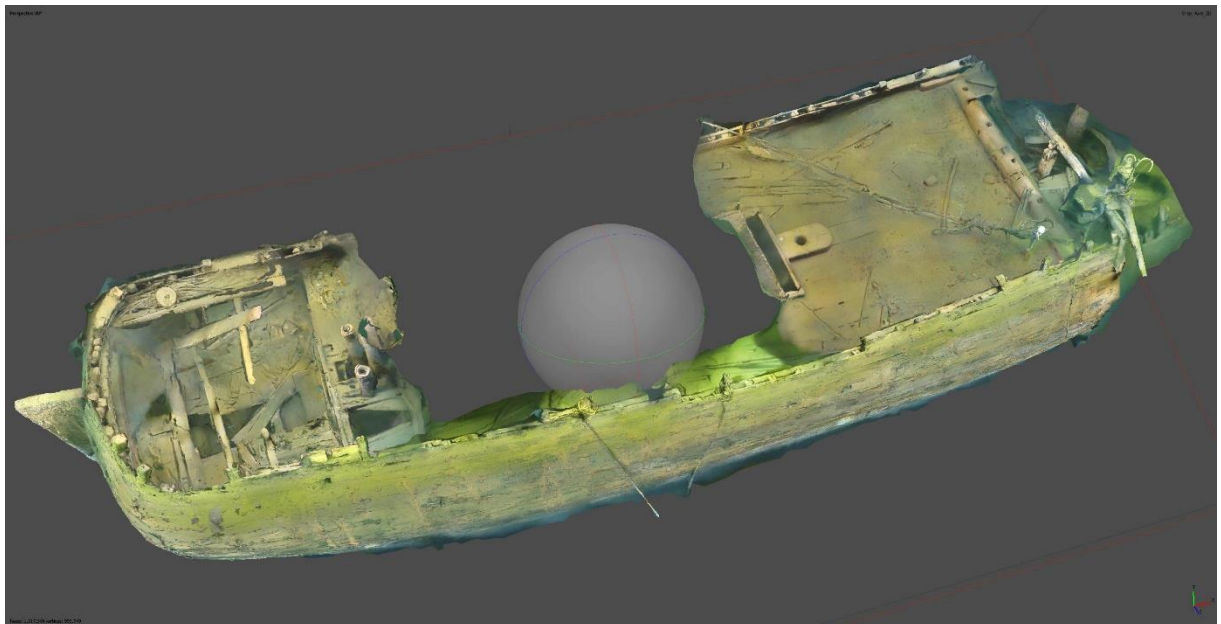
SAARISTOMEREN TUTKIMUSMATKA

Elokuun 26. päivä lähdettiin edellisvuoden tapaan nyt siis jo perinteeksi muodostuneelle saaristomeren tutkimusmatkalle Borstön ja Metskärin vesille. Tukeuduimme leirin ajan Pidä Saaristo Siistinä ry:n Trunsön majaan ja se tekikin toiminnasta huomattavasti helpompaa, kun pääsimme päivälliselle ja saunomaan hieman väljempiin tiloihin.

Sään suosiessa aloitimme tutkimukset ja tehtävät Borstön hyllyltä, jossa 1900-luvulla hylkyyn viritetyt ohjaus- ja kiinnitysköydet uhkasivat paitsi sukeltamista, myös itse hyllyn säilymistä. Seuramme vapaaehtoiset keräsivät hyllystä satoja metrejä sotkeutuneita köysiä, joista vanhimmat lienevät jopa 1960-luvulta.

Kuva 7. Borstön hyllystä poistettuja köysiä

Kuva 8. Borstön hyllyn perä ja stuurpuurin kylki sekä perähytin jäänteet ja kansirakenteet on suurimmaksi osaksi kuvattu ja mallinnettu, mutta paapuurin kylki ja keula odottavat vielä kuvaajaansa.

Hyllyn siivoamisen lisäksi tavoitteena oli jatkaa 2020 aloitettua hyllyn fotogrammetrista kuvaamista ja mahdollisten muutosten dokumentointia. 3D-mallintamisen kannalta kaikki ei sujunut parhaalla mahdollisella tavalla, kun Samulin kamerat kostuivat. Markun varakameralla saatiin kuitenkin noin puolet hyllystä kuvattua eli kattavan mallin kokoaminen vaatii vielä päivänparin sukellukset kohteella.

Tärkeimmät havainnot liittyvät jälleen hyllyssä vuoden aikana tapahtuneisiin muutoksiin. Pulloja ja astioita oli rikottu ja harjattu esiin. Jopa itse harja löytyi hyllystä. Samoin ainakin yksi viime vuonna dokumentoitu kolmijalkapata oli kadonnut.

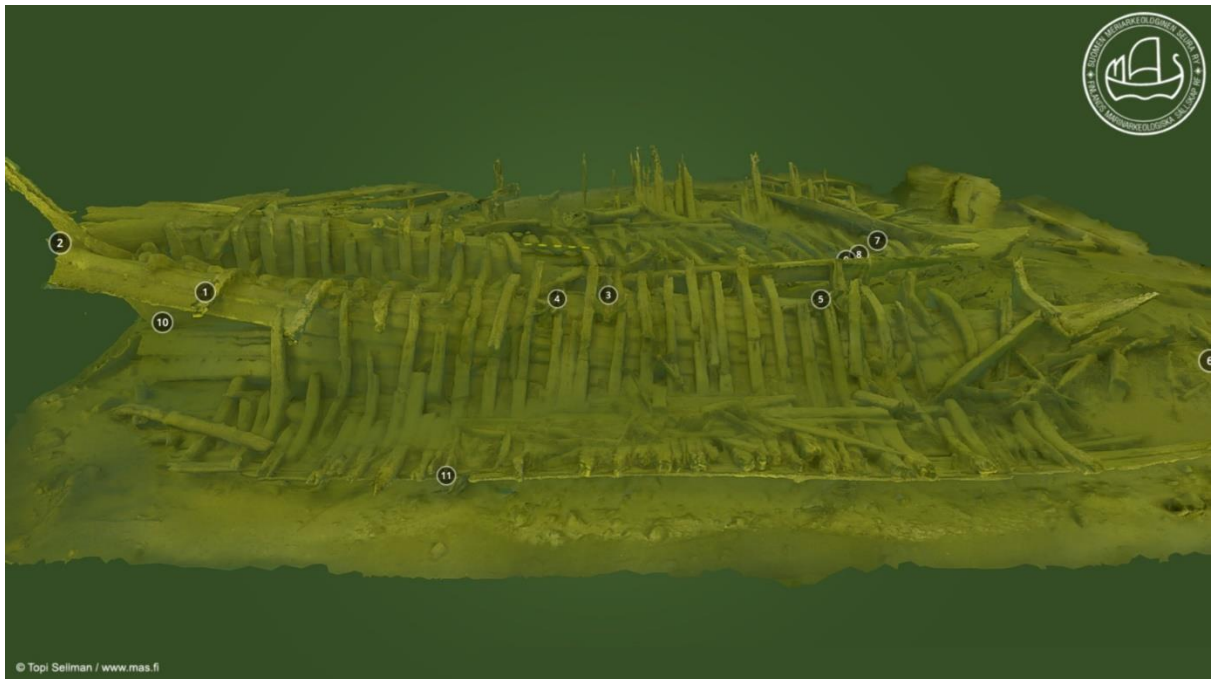
Tutkimusmatkan neljännen ja viimeisen päivän vietimme Metskärin hyllyllä, ottaen sen mastosta ja garneerauksesta ajoitusnäytteitä sekä inventoimalla hyllyn ympäristöä metallinpaljastimen avulla.

Kuva 9. metallinpaljastimen käyttöä

HYLKYJEN MALLINNUS JA AJOITTAMINEN

Vuoden 2021 aikana seuramme vapaaehtoiset sukeltajat ovat laajentaneet Porkkalan kenttätöyleireillä kehitettyjen menetelmien käyttöä kaikkeen hylkyjen inventointi- ja tarkastustoimintaansa. Jokainen käynti hylyillä on kuitenkin niin arvokas sekä matkaan käytetyn ajan ja hylyn paikantamiseen nähdyn vaivan takia, että olisi hölmöä jättää käyttämättä kaikki mahdollisuudet hylyn fotogrammetriselle mallintamiselle ja alustavien ajoitusnäytteiden ottamiselle. Tämän toiminnan tuloksena mm. ajoitettiin Hamnholmarnan hylyn puumateriaali 1200-luvulle peukalon kynnen kokoisen vuolunäytteen avulla.

Kuva 10. Kuva Sketchfab.com palveluun ladatusta Rågön Hospitaletin hylystä. Hylkyyn voi tehdä virtuaalisen sukelluksen seuraamalla siihen tehtyjä annotaatioita. Hylystä otettua C14-ajoitusnäytettä ei vielä ole analysoitu.

Kaiken kaikkiaan seuralaisemme ovat tehneet 3D-malleja jo yli kuudestakymmenestä (60) hylystä Suomenlahdelta ja Saaristomereltä, joista valtaosa löytyy Sketchfab.com -palvelusta MAS-fi tunnuksen alta. Fotogrammetrinen mallintaminen on yhä selvemmin korvannut mittaamisen ja piirtämisen alan perustyökaluina, sillä kuvassa 10. näkyvä, lähes 20 metrin hylky kuvattiin viime talvena yhdellä jääsukelluksella. Jos kohde osoittautuu kiinnostavaksi, mallia voidaan helposti tarkentaa kuvaamalla sitä lisää ja lähempää mahdollisesti vielä paremmissa näkyyvyysolosuhteissa.

KOULUTUS

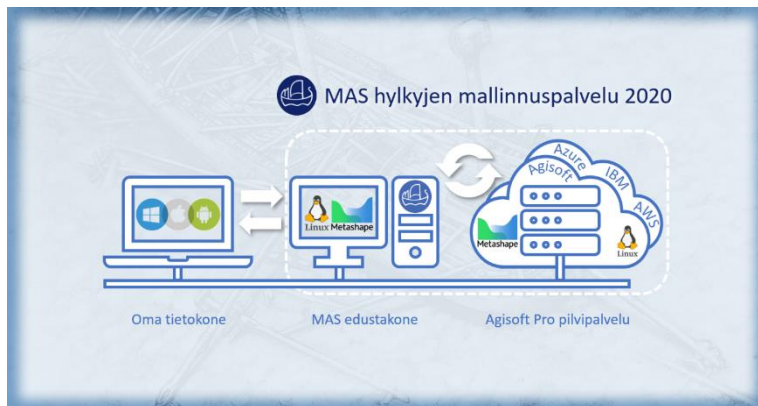
Kansainvälisen Nautical Archaeology Societyn (NAS) kurseja järjestettiin 2021 vain yksi eli NAS Intro-kurssi keväällä. Syksyn kurssille ei riittänyt osanottajia koronan takia. Part II –kurssin kenttätöosuuksia tehtiin kenttätöleirin aikana. Yhteensä koulutuksiin osallistui 22 henkilöä, jotka suorittivat yhteensä 25 koulutusta.

NAS-Introkurssin sisältöön on vakiintunut Museoviraston edustajan pitämä kahden tunnin koulutus vedenalaista kulttuuriperintöä koskevan lainsäädännön merkityksestä sukeltajille ja alan tutkimukselle sekä lupaviranomaisen roolista sen valvonnassa. kurssin suorittaminen on minimivaatimus seuran kaajaan kenttätötoimintaan osallistumiselle.

Tammi-helmikuussa jatkettiin seuran omaa fotogrammetriakoulutusta jatkokurssilla ja työpajoilla, jotka pidettiin avoimena etäopetuksena, jolloin niille osallistui parhaimmillaan yli 20hlö

HYLKYJEN MALLINNUSPALVELU

Edellisen syksyn rohkaisevien tulosten perusteella, seuran hallitus päätti laajentaa seuran etäyhteydellä käytettäviä IT-palveluita. Vuoden vaihteessa hankittiin fotogrammetriseen laskentaan optimoitu palvelinkone, jonka tehokasta 32-ytimistä prosessoria saatiin odottaa toukokuuhun saakka alan toimitusvaikeuksien takia. Väliaika käytettiin erään seuralaisen lainaamaa prosessoria. Mallinnuspalvelimessa on kaksi tehokasta 3D-näytönohjainta, joten se suoriutuu raskaistakin mallinnustehtävistä siedettävässä ajassa. Mallinnuksessa käytetään toistaiseksi vain Agisoft Metashape -ohjelmistoa, josta seuramme on akateemisena instituutiona saanut käyttönsä huomattavasti edullisemman Academic-lisenssin.

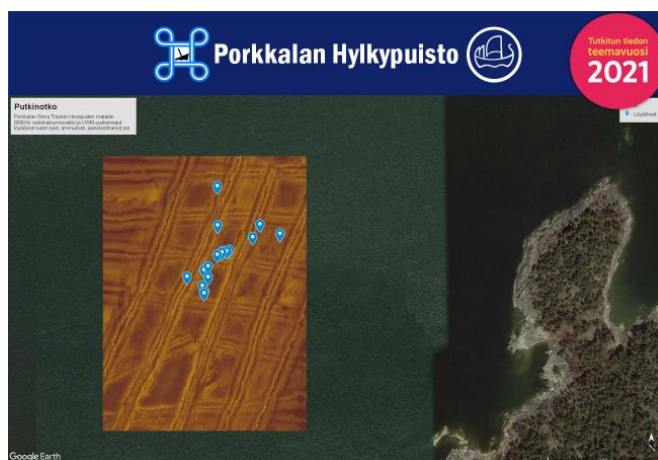
Kuva 11. Jokainen seuralainen saa halutessaan käyttöönsä tehokkaan mallinnustietokoneen etäyhteydellä melkein miltä tahansa päätelaitteelta.

LAUSUNNOT

Seuramme hallitus lähetti muinaismuistolain uudistusta valmistelevalle työryhmälle kaksi lausuntoa, joissa painotettiin muinaismuistorikoksen rangaistavuuden nostamista rauhoitettujen eläinlajien suojelun tasolle niin, että jokainen rikos olisi minimirangaistukseltaan sellainen, että se ylittäisi poliisin tutkintakynnyksen heidän priorisoidessaan resurssejaan. Lisäksi kiinnitimme huomiota vedenalaisten muinaismuistojen saavutettavuuden parantamiseen ja niillä vierailuista raportointiin. Ehdotimme kokonaan uutta toimintamallia, jossa kaikilla muinaisjäänteiksi luokiteltavilla hylyillä sukeltamiseen liittyisi ilmoitusvelvollisuus, ellei toisin erikseen ilmoiteta (esimerkiksi hylkypuistoissa).

TUTKITUN TIEDON TEEMAVUOSI 2021

Seuramme tutkimukset Porkkalan Hylkypuistossa valittiin mukaan Suomen Akatemian, Opetusministeriön ja Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan ”Tutkitun tiedon teemavuoteen 2021”. Järjestimme aiheeseen liittyvän kaikille avoimen hybridiseminaarin Helsingissä Tieteen talon väistötilassa ja verkossa. Lisäksi seuramme valittiin mukaan teemavuoden huipennukseen eli tapahtumapäivään Heurekassa, mutta valitettavasti se piti Koronan takia siirtää kesäkuun alkuun 2022.

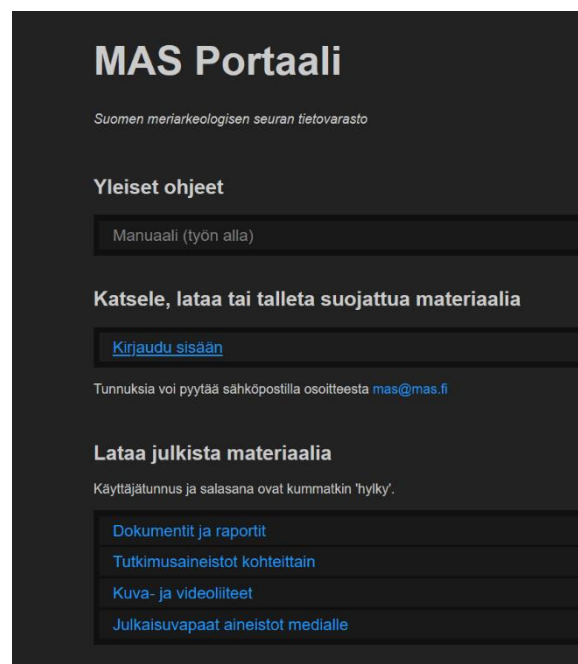

Kuva 12. Teemavuoden tilaisuudessa esittelimme mm. UWIS-järjestelmän hyödyntämistä tarkkuusinventoinnissa ”Putkinotkon”-alueella, jota tutkittiin paljon 1990-luvulla.

AVOIN TIETO JA TIETOVARASTOT

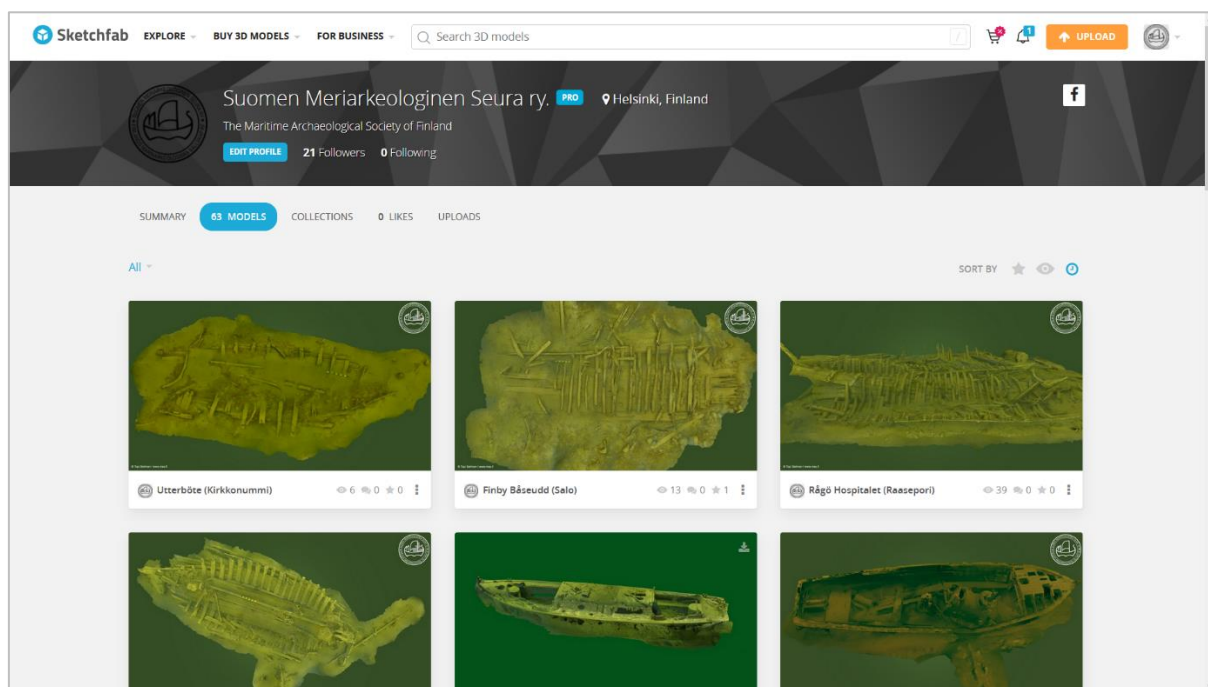
Seuramme on sitoutunut noudattamaan Suomen Akatemian ja Tieteellisten Seurojen Valtuuskunnan ”Avoimen tieteen politiikkaa”, joka tarkoittaa, että kaikki seuran toimintaan liittyvä tiedon keruu, käsittely ja tuottaminen on kaikille avointa ja niin lähdeaineistot kuin tuloksetkin ovat avoimesti saatavilla. Kansainvälisesti tämä politiikka tunnetaan nimellä ”Creative Commons”.

Käytännössä se tarkoittaa, että seuran toiminnassa otettu AV-, viistokaiku-, paikkatieto- ja muu materiaali on toimitettava seuran avoimeen tietovarastoon jaetuun tekijänoikeuksin. Avointa tutkimustiedon jakamista varten olemme perustaneet MAS-portaalin, jonne seuran jäsenet ja yhteistyötahot voivat ladata aineistoja ja josta kaikki voivat vapaasti noutaa aineistoja ei-kaupalliseen käyttöön. Mm. kaikkien 3D-mallinnettujen hylkykohteiden aineistot löytyvät portaalista.

Kuva 13. MAS-portaali (<https://mas.mikrojebe.fi>)

Suurelle yleisölle mallinnustoimintamme näkyy mm. Sketchfabin (<https://sketchfab.com/mas-fi/models>) kautta, jossa he voivat virtuaalisesti sukeltaa hylkyihin seuraamalla malleihin tehtyjä annotaatioita eli virtuaaliopasteita. Sketchfabiin ladattuja malleja voi myös vapaasti 3D-tulostaa tai sisällyttää omille sivuille. Tavoitteena on täydentää seuran sivuilla (mas.fi) olevia hylkykohdeartikkeleita niin, että jokaisella mallinnetulla hyllyllä olisi kotisivu, johon olisi linkitetty kaikki hylkyyn liittyvä tutkimustieto.

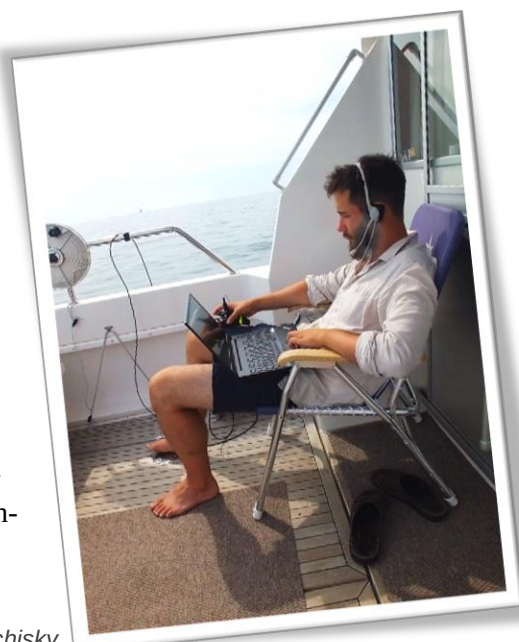

Kuva 14. Seuran Sketchfab-kokoelmassa on jo yli 60 3D-mallia Suomenlahden ja Saaristomerén hyllyistä.

YLIOPISTOYHTEISTYÖ

Helsingin Yliopiston siirryttyä etäopetukseen jo 2020, seuramme puheenjohtaja piti englanninkielisen etäluennon vapaaehtoistoiminnan roolista meriarkeologiassa osana Helsingin Yliopiston meriarkeologian oppituolin luentosarjaa. Lisäksi seuran omien fotogrammetriakoulutusten etäluennoille osallistui runsaasti Helsingin Yliopiston opiskelijoita.

Porkkalan kenttätöleirille osallistui niin ikään useampia perustutkinto-opiskelijoita, jotka osallistuivat varsin monipuolisesti erilaisiin tehtäviin leirin aikana. Tavoitteena on, että Porkkalan Hylkypuiston tutkimustulokset päätyisivät osaksi opinnäytetöitä jo perustutkintovaiheessa.

Kuva 15. Arkeologian YO Sami Brchisky johtaa seuran vapaaehtoisten sukeltajien toimintaa pintapuhelimen ja UWIS-laitteen avulla, josta näkyy miten sukeltajat etenevät kohteessa ja merkitsevät havaintoja.

YHTEISTYÖ MUSEOVIRASTON KANSSA

Kuva 16. UWIS sukeltajajyksikön näyttö "Putkinotkon" inventointialueella.

Seuramme teki tiivistä yhteistyötä Museoviraston kanssa 2021. Päivitimme lukuisien hylkyjen sijaintitietoja ja varmistimme väärä havaintoja muinaisjäännekisteristä poistettavaksi. Saaristomeren tutkimusmatkalla suoritimme useita Museoviraston ehdottamia tehtäviä, kuten dendronäytteiden ottamisia ja esinenostoja viraston nimeämän valvojan johdolla.

Museoviraston Meriarkeologiayksikön osallistuminen Porkkalan kenttätöleirille oli erinomainen esimerkki toimivasta kolmannen sektorin ja viranomaisten yhteistyöstä. He kartoittivat syvytettävällä viistokaiulla syvänteitä, jonne alustemme pintakaiut eivät ylety ja lainasivat UWIS-laitteistoa, jonka avulla tarkkuusinventoimme laajoja alueita Träskön ympäristössä sekä Sankbådanilla. Ilman UWIS-laitetta useiden hehtaarien kokoisten alueiden inventointi ei olisi onnistunut leirin aikana, eikä esineiden sijainteja määritettyä yhtä luotettavasti.

KLUBI-ILLAT JA MUU SOSIAALINEN TOIMINTA

Jäsenistön toiveesta aloitettujen klubi-iltojen pitämistä jatkettiin etä tapahtumina. Varsinaisia klubi-iltoja pidettiin kevät ja syyskaudella puolen tusinaa. Kun lisäksi osallistuimme kaivauspäiville, pidimme miniseminaarin ja pikkujoulut, on seuran järjestämää sosiaalista ohjelmaa ollut tarjolla vähintään kerran kuussa. Virtuaalitapahtumat kärsivät kyllä vuoden loppua kohti koronaväsmyksestä eli odotamme selvästi parempaa osallistumista ensi vuonna, kun koronarajoituksista päästään eroon.

DISSEMINAATIO: Tieteiden yö, Miniseminaari ja kenttätöiden esittely

Kuvat 17, 18 ja 19. Seuran disseminaatiotapahtumien mainoksia sosiaalisessa mediassa.

Seuramme harjoittama meriarkeologian tieteenalan ja oman toimintamme tunnetuksi tekeminen oli koronarajoituksista huolimatta aktiivista. Pidimme vuoden aikana kolme kaikille avointa esitystä viimeaikojen toiminnastamme. Koronan takia kaikki pidettiin ainakin osittain etänä.

Tieteiden yössä pidimme noin kolmen vartin esityksen viimevuosien työmme tuloksista ja saimme reilu 70 kuulijaa linjoille. Lisäksi esityksemme nauhoitusta oli käynyt katsomassa jopa 100 henkilöä.

Hylkysukelluksen ja meriarkeologian miniseminaarissa, jonka järjestimme vuosikokouksemme yhteydessä niin ikään virtuaalitapahtumana, oli kuuli-joita reilu 30 henkeä. Tilaisuus kesti kysymyksineen jopa pari tuntia. Mukana olivat seuramme esityksen lisäksi Riikka kertomassa väitöskirjaprojektistaan ja Badewanne kertomassa Flöjt- ja Kasuunin hyllyn dokumentoinnista.

Kenttätöiden esittely pidettiin hybriditapahtumana Tieteiden talon väistötilassa vanhalla Kauppakorkeakoululla ja verkossa. Tilaisuuteen osallistui vajaa 30 henkilöä paikan päällä ja verkossa.

HYLYT KARTALLE

Historiallisten hylkyjen säilymisen kannalta suurin uhka ovat tahalliset ja tahattomat ankkuroinnit hylkyyn. Viime talvena laskimme erästä hylystä yksitoista sinne jäänyttä ankkuria! Kalat viihtyvät hyllyissä, niinpä virkistyskalastajat usein ankkuroivat niiden läheisyyteen tarkemmin tuntematta kohdetta, koska historiallisia hylkyjä ei pääsääntöisesti ole merkitty merikortteihin. Seuramme on aloittanut hankkeen hylkyjen suojelemiseksi (lausunto lainlaatijoille) ja saamiseksi kartoille, jotta niitä osataan varoa. Olemme jo ilmoittaneet perustamamme hylkypuistot Traficomilla ja jatkamme kaikkien yli 100-vuotiaiden hylkyjen kartalla saamiseen tähtäävää hanketta myös ensi vuonna.

KALUSTO

Vuoden 2021 aikana seuralle hankittiin lähinnä erilaisia tarvikkeita ajoitusnäytteiden ottamista varten ja kenttätöleiriin sekä tutkimusmatkoihin liittyen. Merkittävin kalustohankinta oli vedenalaisen, akulla toimivan pulssiväntimen hankinta, joka huomattavasta hinnastaan huolimatta on merkittävästi helpottanut kairausnäytteiden ottamista. Toinen tärkeä hankinta oli kevyt paineilmamootorisaha siivunäytteiden ottamista varten.

MERJARKEOLOGINEN INSTITUUTTI

Keväällä pidetyn seuran ylimääräisen kokouksen päätöksen mukaisesti, seuran hallitus on edistänyt Meriarkeologisen Instituutin perustamista. Seuran sääntöjä on muutettu sen vaatimalla tavalla ja käynnistettiin aputoiminimen rekisteröinti sekä yhdistysrekisteriin, että kaupparekisteriin. Seuran hallitus on nimennyt instituutille toiminnanjohtajan ja luonut alustavan tiekartan instituutin toimintaa ja tuloksia esittelevän hylkyakvaarion kuin meriarkeologisen tutkimusyksikönkin perustamiseksi. Parhaillaan käymme neuvotteluja hankekonsortion kasaamiseksi.

Kuva 20. Meriarkeologisen Instituutin tiekartta 2021-2029.

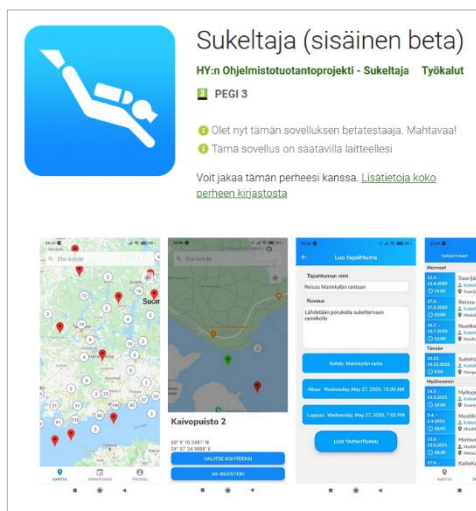
PALKITSEMISET

Meriarkeologinen seura jakoi edellisvuosien tapaan tunnustuksia tarkoituksemme pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta edistämisestä. Vuoden 2021 vuosikokouksen yhteydessä palkitsimme Badewanne-sukeltajayhteisön seuramme standardilla ja vielä erikseen Jouni Polkon ja Juha ”Roope” Flinkmanin seuran pronssisilla ansiomerkeillä. Molemmat ovat Badewannen kantavia voimia ja merkittävästi kontribuoineet suomalaisen meriarkeologian kehitykseen jo useamman vuosikymmenen ajan.

Kuva 21. Seuramme 2021 tunnustukset luovutettiin virtuaalisesti Jouni Polkolle ja Juha ”Roope” Flinkmanille.

MUU TOIMINTA

Kuva 22. Suktaja-app Playstoressa

Seuran muusta toiminnasta lienee syytä nostaa esiin mm. Suktaja-app:n jatkokehittäminen yhdessä Helsingin Yliopiston Tietojenkäsittelytieteen opiskelijoiden, Suktajaliiton ja Museoviraston kanssa. Sovelluksen uutta versiota pilotoitiin sukelluskaudella 2021 ja sen tueksi kehitetään verkkosivustoa keväällä 2022.

Merkittävä osa seuramme sidosryhmätoiminnasta ei juuri-kaan näy seuran hallituksen ulkopuolelle. Vuoden 2021 aikana seuramme edustajat ylläpitivät suhteita moniin eri tahoihin, niin julkisella- kuin yksityiselläkin puolella mm. Meriturvaan, Väylävirastoon, Merivoimiin ja -vartiostoon, Metsähallitukseen, sekä alan kansainvälisiin toimijoihin kuten NAS ja IKUWA7 ohjausryhmään – muita tieteellisiä seuroja unohtamatta. Seuramme toiminta on siis hyvin verkostoitunutta.

HALLITUS JA SEURAN KOKOUKSET

Vuoden 2021 aikana hallitus kokoontui yhteensä 6 kertaa, lisäksi hallituksella oli 2 sähköpostikokousta. Tilat kokouksiin saatiin käyttöön korvauksetta Tieteiden talon väistötalasta, tosin suurin osa kokouksista pidettiin etänä koronapandemian takia. Vuonna 2020 hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt: Markku Luoto (puheenjohtaja), Vesa Saarinen (varapuheenjohtaja), Juha Hakala (rahastonhoitaja), Hannu Rokka (asiamies), Sari Asikainen (sihteeri), Kalle Virtanen, Kaj Enholm, Ari Pajunen, Panu Hänninen, Kati Laasonen, Katja Hippeläinen ja Ekku Pinola sekä varajäsenet Sanna Siltanen ja Mikko Nieminen. Toiminnantarkastajina toimivat Seppo Roivainen ja Sanna Paukku. Varatoiminnantarkastajina ovat toimineet Ekku Pinola ja Juha Lauro.

Seura piti ylimääräisen kokouksen 14.2.2021 Meriarkeologisen Instituutin perustamisen takia. Vuosikokous pidettiin koronapoikkeuslain perusteella etänä 23.3.2021, jossa hyväksyttiin seuran toimintakertomus ja tilinpäätös, sekä myönnettiin seuran 2020 hallitukselle vastuuvapaus. Seuran Syyskokous pidettiin niin ikään koronapoikkeuslain perusteella osittain etänä 28.10.2021, jossa valittiin seuran puheenjohtaja ja hallitus vuodelle 2021 sekä esitettiin alustava vuoden 2021 toimintasuunnitelma. Syyskokous myös vahvisti seuran uudet säännöt, jotka mahdollistavat etäkokoukset ilman poikkeuslakia.

TOIMINNAN TUKIJAT

Seuraavat tahot ovat tukeneet seuran toimintaa tai tavoitteita:

